

GÄSTSPELET

LINDA STÅHL

GÄSTSPELET

Bokförlaget Forum

Tidigare utgivning (på annat förlag):

Syndaren ska vakna 2021

Elden ska falna 2022

Ett enda skott 2023

Timmen är slagen 2025

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm
www.forum.se

Copyright © Linda Ståhl 2026
Omslag: Kerstin Hanson
Första tryckningen
Tryckt hos ScandBook, Falun, 2026
ISBN 978-91-37-16177-8

Prolog

5 oktober 2025

Kråkorna för ett jäkla liv. De höga träden är fulla av deras bon och de flyger mellan kronorna, högljutt kraxande. Det är ingen hejd på dem, och de håller på att driva mig till vansinne. Inte ens nattetid har de vett att hålla tyst. Jag vet, för lägenheten där jag bor ligger strax intill parken.

Men hem vill jag inte gå än. Det är skönare ute i friska luften. I lägenheten är det så satans stökigt sedan Britt stack. Inte för att det var någon vidare ordning när hon bodde där heller, men det var bättre än det är nu. Innan jag träffade Britt kom ungarna ibland och hjälptes åt att röja, men jag gjorde dem besvikna när jag inte lyckades hålla ordning utan fortsatte samla på allt som de anser vara skit. Till slut gav de upp och nu är lägenheten så överbelamrad med grejer att det knappt går att komma in. Högarna har växt mig över huvudet, och jag vet ärligt talat inte hur jag ska reda ut det. Med Britt var det lättare. Då var vi åtminstone två. Men när ohyran kom drog hon. Jag ställde ut musfällor och klippte nästan ett dussin, men det räckte inte för henne.

Hyresvärden är på mig och hotar om vräkning. Påstår att mitt hem är en sanitär olägenhet. Inte gör det saken bättre att jag varit sen med att betala hyran ett par gånger. Tydligen går det bra för Försäkringskassan att skjuta fram sina utbetalningar, men inte för mig att dröja med hyran. Ett tag lånade jag av Matte när det knep. Men så fick jag svårt att betala tillbaka och vips var han borta.

Ölen är kall och bedövande. Under bänken har jag ett helt sexpack,

och om jag bara stillar mig en aning kan det räcka hela kvällen.

Bänkarna som sluttar ner mot friluftsscenen är fulla av fågelskit. Kråkorna här ute är värre än mössen i lägenheten. Deras spillning är inte mer än torra små kluttar, medan kråkornas slår ner som stora blaffor. Inför varje konsert eller föreställning kommer anställda från Samhall och skrubbar bänkarna med algtvätt och såpa. Sista framträdandet för i år var i augusti, och nu lär det dröja till våren innan det är dags igen. De skitiga bänkarna är mina att nyttja i många månader framöver.

Jag ser ut över scenen, tar en klunk till av ölen och sluter ögonen. Föreställer mig en ljum sommarkväll och en jazztrio som spelar. Fullsatt i publiken och toner av Monica Zetterlunds "Gröna små äpplen" som svävar upp i pastellhimlen. Så jävla vackert.

Efter en stund sträcker jag mig ner för att ta en öl till. Hur fan är det möjligt ...? Alla sex burkar är tomma. De ligger huller om buller på marken och skramlar runt när jag trevar med handen. Vad är klockan egentligen? Hur länge har jag suttit här?

När jag reser på mig knakar det i kroppen. Ländryggen strejkar och det strålar rakt ner i ena benet. Är såklart ischiasen som spökar. Långsamt samlar jag in burkarna och hivlar ner dem i min medhavda kasse. Det är ett sattyg det där, med folk som inte har vett att plocka upp efter sig.

Jag lyfter på locket till en papperskorg och vänder påsen uppochner. Burkarna far ner i korgen med ett fasligt rassel, högt nog att skrämman några av de kraxande kråkorna på flykten.

"Ge er iväg!" ropar jag och vänder ansiktet mot skyn. "Schas, era förbannade vildvittor!"

Ännu fler kråkor lyfter från sina grenar och bon. Nu kretsar en hel skock högt uppe i himlen ovanför mig. De skrävar och kraxar, far runt, runt, runt, så jag blir alldeles yr. Hastigt vänder jag ner blicken i marken, men är så snurrig att jag drattar rakt ner på ändan.

"Helvete!"

Svanskotan får sig en rejäl kyss och smärtan skjuter upp i ryggraden.

Kassen flyger ur min hand och en vindpust skjutsar in den i buskaget intill papperskorgen. Jag kryper efter på alla fyra.

Samtidigt som jag får tag om kassens handtag upptäcker jag ett par fötter. Där framför mig, i buskarna.

Det var då märkligt ... Fötterna har strumpor på sig, men inga skor.

"Vad fa-an ..."

Jag spanar vidare in i busksnåret och ryggar genast tillbaka. Det är för i helvete en människa som ligger där. En hel jävla människa. På mage, med ansiktet rakt ner i jorden.

"Hallå!" ropar jag och griper tag om den skolösa foten, skakar om den. "Hallå där!"

Svaret uteblir. Allt som hörs är kråkornas kraxande och de gör mig galen. Jag vill skrika åt dem att hålla käften. Att det är allvar nu. Men de dumma fanskapen begriper ingenting.

Jag får tag om den stillaliggande människans axel och höft, stönar högt när jag försöker vrida honom rätt. Att det är en karl, det ser jag. Men särskilt gammal är han inte.

Efter mycket möda lyckas jag till slut få honom runt och han landar med en dov duns på ryggen. Han har blod i ansiktet, jord runt munnen och ögonen är vidöppna. Måste ha fått ett rejält kok stryk. Framför mig på marken ligger en död människa. En pojkvasker.

Men så blinkar han, och från strupen kommer ett svagt rossel.

Jag ropar till och ramlar bakåt i den fuktiga jorden. Vad fan gör jag nu? Och vad har den arma stackarn gjort för att förtjäna detta öde?

Kristianstadsbladet, måndag 9 september 1996

Misshandlad man vårdas på intensiv

En 33-årig man, hemmahörande i Vittskövle, strax sydväst om Åhus, blev misshandlad någon gång mellan lördag och söndag. Han vårdas nu på Centralsjukhuset i Kristianstad med livshotande skador. Mannen hittades av två svampplockare i ett skogsparti utmed Vittskövlevägen tidigt på söndagsmorgonen. Ännu är ingen gripen för dådet.

1

Robert

Tröttheten var överväldigande, trots det svängde Robert benen över sängkanten och satte fötterna på heltäckningsmattan. Han hade legat vaken långt innan klockan ringde och tänkt tillbaka på gårdagskvällens middag i Ystad. Det var inte hållbart att han fortsatte så här, det tärde på psyket och skapade för mycket stress i kroppen. Visserligen hade det inte blivit sent, inte heller hade han druckit eftersom han haft bilen. Ändå kände han sig nästan bakfull idag.

Vargtimmen var outhärdlig, då Cecilia sov tungt bredvid honom medan hans egna tankar snurrade. Han hade aldrig besökt en psykolog, men hört talas om verktyg som att andas i fyrkant eller stoppa undan sina problem i en imaginär låda och bestämma sig för en specifik tidpunkt då man tilläts öppna den och älta dem. Inget av påhitten hade någonsin hjälpt Robert.

Han plockade upp telefonen. I appen, som var hopkopplad med smartklockan han alltid bar om handleden, lyste sömn-diagrammet rött och informerade honom om att han sovit alldeles för lite. Cecilia ansåg att han blev ännu mer stressad av att kontrollera den där klockan i tid och otid. Kanske hade hon rätt.

Andetagen intill honom avslöjade att hans fru fortfarande sov. Täcket var uppdraget hela vägen till hakan och eftersom hon låg vänd bort från honom var hennes ostyriga, hasselnötsbruna lockar allt som syntes. Någon morgonmänniska hade

Cecilia aldrig varit, och det hände sällan att hon bokade in sina massagekunder före klockan tio. Hela hon kunde gå i slow-motion, samtidigt som hon ständigt påtalade för honom hur stressad han var. Förstod hon inte att han ansträngde sig för deras skull, så att hon skulle slippa?

Numera tog Cecilia sig an färre kunder än förr, för att i större utsträckning kunna ägna sig åt sin passion: måleriet. Genom åren hade hon sålt ett antal tavlor under Österlens årliga konst-runda. Inga mängder, hon var trots allt inget känt namn, och till skillnad från de flesta andra Österlenkonstnärer målade hon mestadels mörka, abstrakta motiv. Rent försäljningsmässigt låg den suggestiva tonen förmodligen henne i fatet, men så målade hon heller inte för att tjäna pengar. De tavlor som ändå såldes var en bonus. Robert hade sett berusningen i sin frus blick de gånger hon fick sätta röda klisterlappar invid tavlorna på väggen i bibliotekets kultursal, som agerade samlingspunkt under påsken då konstundan nådde sin kulmen. I de lägena var Robert alltid lika stolt. Att leva med en konstnärssjäl var annorlunda, nästan lite exotiskt.

Med telefonens svaga sken som ledljus famlade han genom det mörklagda sovrummet och fick med sig jeansen, skjortan och kavajen som han hängt fram på herrbetjänten kvällen innan. Kalsonger och strumpor låg prydligt instuckna i kavajärmen. Samma procedur varje dag.

Samtidigt som han plockade fram rakhyveln ur badrums-skåpet scrollade han igenom sina mejl och tryckte sedan ut en klick rakgel i handflatan och masserade upp den till ett vitt, tjockt lödder. Han sneglade ner på telefonen och petade på skärmen med armbågen för att den inte skulle slockna och kräva ny ansiktsinloggning. Ett meddelande från Carlos trillade in, och håren på armarna reste sig. Men innan Robert hann titta närmare hördes en hög röst från nedervåningen.

”Pappa! Paa-pp-aa!!”

Helvete.

Robert svor lågt, sköljde slarvigt bort raklöddret och torkade sig hjälpligt med en handduk. Förmodligen hittade Emily inte nycklarna till sin bil, och på äkta sjuttonåringsmanér ropade hon rakt ut istället för att leta ordentligt. Nu skulle Cecilia vakna, och det fanns inget kaffe i huset. Han var den som handlade igår, och trots att Zoégas stått på listan hade han missat att köpa det.

”Pappa! Du måste komma. Nu!”

Handduken föll ner på golvet, men Robert lät den ligga. På telefonen kunde han skymta ämnesraden: *Jävligt brådskanie*, och han blev tvungen att böja sig framåt och greppa tag om handfatet. Dra i sig några djupa andetag. Det var för mycket på en gång nu.

Ett nytt illvrål från nedervåningen fick Robert att haja till. Nu kom det inte från dottern, utan från Cecilia.

En omedelbar skräck sköt upp i bröstet. Det här kunde inte handla om några borttappade bilnycklar.

Robert lämnade telefonen på kanten av handfatet och rusade genom huset, bort mot trappan och vidare neråt.

2

Cecilia

Strumporna var genomsura och det nya köksmöblemanget som de köpt på Svenska Hem i Tomelilla stod i vatten. Den låga tröskeln var inte till någon hjälp, vattnet rann skoningslöst över den lilla listen och flödade vidare ut i hallen och in i vardagsrummet. Våtan hade färgat nedre delen av gardinerna i köksfönstret i en mörkare nyans, och inne i vardagsrummet var mattorna blöt-lagda. Den under soffgruppen kom från Cecilias barndomshem och var en av få saker hon velat ha med sig från gården efter att mamma gått bort. Nu var allt förstört. Precis allt. Cecilia stod med handen för munnen. Förödelsten var enorm.

Robert kom springande, men stannade upp i dörröppningen medan han sökte av rummet med blicken. För ett ögonblick fick Cecilia för sig att han såg lättad ut. Det var något i ögonen och andetagten, som om han förväntat sig något annat. Kanske kom sig lättnaden av att hans datorväska, som alltid brukade stå på golvet, lutad mot väggen, istället var placerad på en av köksstolarna. Den hade haft änglavakt.

Robert svor högt, slet av sig strumporna och vek upp byxor-na några varv innan han klev in i köket.

”Stå inte bara där. Stäng av vattnet!” ropade han till henne.

Cecilia såg sig omkring, rådvill. Avskydde att känna sig handfallen.

”I tvättstugan”, sa Robert samtidigt som han började rycka

och slita i kylen. ”Jag sa ju att vi skulle strunta i ismaskinen.”

Emily stod blickstill och stirrade framför sig. Allt deras dotter hade på sig var korta pyjamasshorts och ett trikålinne som visade en hel del av magen. Under en period hade hon tjatat om att få pierca sig i naveln, men efter flera nej på raken hade hon till slut gett upp. Det långa, blonda håret var rufsigt och svarta mascararesterna hade klumpat sig i ögonvråerna.

”Vad gör du uppe?” frågade Cecilia. ”Har inte du studiedag?”

Emily var som fastnitad i golvet medan hon följde sin pappa med blicken.

”Skulle bara ta nåt att dricka.”

Det klafsade om strumporna när Cecilia tog sig bort genom hallen. Hon lämnade blöta fläckar efter sig på de delar av golvet som ännu var torra.

Framme i tvättstugan stannade hon upp framför varmvattenberedaren. När de åkte på semester stängde de alltid av vattnet, även i de fall de bara skulle vara borta en långhelg. Men det brukade vara Robert som skötte den saken. Hans arbete som fastighetschef på Simrishamns Lokala Fastighetsbolag, SLF, gjorde att han hade klart för sig vilken billig och enkel försäkring en avstängd vattenledning innebar. Cecilia hade alltid ansett att om man tvunget skulle oroas för något, fanns det betydligt värre saker än vatten att fokusera på. Men nu? Herregud...

I huvudet kunde hon höra Robert mäsas för vänner och bekanta om hur vatten var i det närmaste lika förödande som eld. Det kunde, om det fick fritt spelrum, tillintetgöra ett helt hus. Hur länge vattnet haft fritt spelrum hemma hos dem var omöjligt att säga, men tillräckligt länge för att fylla köksgolvet och rinna ut i delar av hallen, vardagsrummet och köksingången.

Varmvattenberedaren gav ifrån sig ett surrande ljud och Cecilia studerade den. Någonstans måste det finnas en av- och på-knapp, som på alla andra apparater. Hon strök med

handen utmed den släta, knapplösa ytan och fingrade över en display som visade vattentemperatur och några symboler som hon inte visste vad de betydde. Efter en kort stund dök Robert upp bakom henne och föste henne milt åt sidan. Han grep tag om en svart liten ratt som satt på ett rör alldeles intill beredaren och vred den åt höger. Svårare än så var det alltså inte.

”Det var ismaskinen”, sa Robert. ”Jag sa ju det.”

Det var inte läge att påpeka att han hade varit den som gett vika för dotterns tjat när det varit dags att byta vitvaror. Robert och Emily brukade gadda ihop sig om såväl högt som lågt, och det var nästan alltid Cecilia som fick ge sig när det skulle röstas demokratiskt. Mot dem två hade hon inte en chans.

”Vi får hjälpas åt att torka upp det värsta”, fortsatte han. ”Ringer du försäkringsbolaget?” Han studerade sin smartklocka, pressade pekfingret mot den några gånger och såg bekymrad ut. ”Skit också, jag blir sen till kontoret. Och du behöver boka av dina kunder. Om du har några idag?”

Cecilia släppte tankarna på vitvarubyttet och såg på sin man.

”Du förstår väl att jag inte kan avboka mina kunder?”

Det fanns en överhängande risk att kunderna gick till någon annan massageterapeut om hon ställde in.

”Jamen, du kan ju inte ta hit dem.” Robert slog ut med armarna och såg på henne som om det var något hon borde begripa. ”Här måste torkas och saneras. Det ska in avfuktare med fläktar och grejer. Golvet behöver säkert dras upp, och vem vet hur det är med väggarna. Vatten är . . .”

Cecilia stönade.

”Jag vet. Minst lika ödeläggande som eld.”

Robert knyckte på nacken och lämnade tvättstugan och fortsatte bort genom hallen. Stegen var taktfasta och självklara, som om han visste precis hur han skulle agera. Nåväl, hon fick väl ringa försäkringsbolaget. Vara lite handlingskraftig hon

också. Visst var det If de hade? Helt hundra var hon inte, men i det här läget kontaktade hon hellre landets alla försäkringsbolag tills hon hittade det rätta, än frågade Robert. Hon behövde visa sin familj att hon var att räkna med nu. Att hon minsann var fullt kapabel att styra upp saker när det krisade. Hon hade klarat det förr, och skulle klara det nu också.

Som barn och tonåring hade Cecilia tagit mycket ansvar. Det var nödvändigt när man levde avskilt ute på landet, ensam med en mamma som ansåg att bra kvinnor kunde reda sig själva. Något både mamma och Cecilia upprepade gånger bevisat. Om inte för andra, så för sig själva. Men det som senare skedde, när mamma blev så sjuk att hon slutligen gick bort, hade gett motsatt effekt. I samband med att Cecilia lämnade Österlen för att flytta in hos sin pappa i Malmö, där hon aldrig blev något annat än en tillfällig gäst, kröp hon in i ett skyddande skal och försökte göra så lite väsen av sig som möjligt. Och det var sådan hon varit när hon senare träffade Robert. Det hade stått i bjärt kontrast till hennes kroppsliga råstyrka, som vägrat förtvina efter alla år av vedklyvning, däckbyten, grenkapning, grävande och hackande. Inledningsvis hade Robert roats av den styrkan. Men så hade hon vunnit över honom i en löjlig armbrytningsutmaning, och det hade framgått med tydlighet att förlusten gett hans manliga ego en rejäl törn. De hade aldrig brutit arm igen.

”Vi måste hitta någonstans att bo”, sa Robert när Cecilia var tillbaka i köket.

Hennes man hade fått på sig gummistövlar och stod mitt i vattenmassorna med en golvmopp i handen. Emily hade försetts med ett öskar, var de nu hittat det någonstans, de hade inte ens någon båt, och skopade vatten från golvet och vidare ner i en röd skurhink. Cecilia noterade att senaste numret av Konstnären låg och flöt under köksbordet. Hon hade inte ens hunnit bläddra i tidningen än.

”Nånstans att bo?” upprepade hon.

”Ja.” Robert vred ur moppen i skurhinken. Pressade så hårt att urvidaren bågnade. ”Här kommer vi inte att kunna bo på ett tag. Det förstår du väl?”

Han hade blicken fäst på moppen medan han pratade och återgick till att frenetiskt torka golvet. Det gick bara ett par drag innan han var tvungen att vrida ur mopphuvudet igen.

”Måste du låta så otrevlig?” sa Cecilia. ”Det är knappast jag som orsakat det här.”

Robert gav henne en hastig blick.

”Det säger jag inte heller. Det är bara det att du inte riktigt verkar förstå omfattningen av problemet. Det kommer ta tid innan vi kan bo här.”

Omfattningen av problemet. Hon hade kommit ner till köket för tio minuter sedan, och alla hade inte en krisplan att rulla ut på så kort tid.

Cecilia bet ihop käkarna.

”Jag förstår mycket väl”, sa hon irriterat. ”Men vi behöver väl inte bli ovänner?”

I ögonvrån noterade Cecilia hur dottern sneglade på henne och Robert. Oavsett vad Cecilia sa skulle Emily ta sin pappas parti. Det gjorde hon alltid. Av den anledningen borde Cecilia gå varsamt fram, för att inte slå in ännu fler kilar mellan sig själv och dottern. Men nu stod de med vatten upp till anklarna, och att tänka strategiskt var helt enkelt inte möjligt.

”Vi kanske kan hålla oss på övervåningen?” föreslog hon.

”Utan kök?”

Roberts motfråga kom blixtnabbt och Cecilia höll upp händerna i luften som en vädjan om fred.

”Okej”, sa hon. ”Kan du ordna nåt via ditt jobb då?”

Blicken hennes man gav henne avslöjade att han tyckte det var en usel idé.

”Jag kan inte lösa allt”, fräste han. ”Och nej, det går inte att bara *ordna nåt via mitt jobb*. Du vet mycket väl att vi har en uttalad

policy att alla bostäder hyrs ut via allmännyttan. Det blev ju ett jäkla rabalder i lokaltidningen när en kollega kringgick det.”

Cecilia kom mycket väl ihåg det som stått i tidningen, men tänkte att nu när Robert befordrats till chef borde vissa förmåner ha kommit på köpet. Att han blev bostadslös skulle knappast gagna jobbet, och om SLF tillfälligt lånade dem en bostad skulle han ha ett problem mindre att hantera. Win-win för båda parter.

”Jo, jag minns”, sa hon uppgivet. ”Jag försöker bara tänka lösningsorienterat. Kom med nåt bättre du!”

”Evakueringsbostad”, slog Robert fast, greppade moppen igen och fortsatte med det till synes ändlösa torkandet. ”Vi behöver en evakueringsbostad.”

Cecilia höll inne med en suck. Sedan tog hon ny sats:

”Du pratar med din fru. Inte en av dina hyresgäster.”

Emily slängde ifrån sig öskaret så att det skvätte om det. Hon var blek och såg nästan gråtfärdig ut.

”Sluta tjafsa! Jag pallar inte höra mer. Hur svårt kan det vara att fixa ett ställe att bo på?” Hon stirrade på dem. ”Jag kan göra det. Okej?”

Cecilia sträckte ut en hand mot dottern.

”Em, snälla, vi tjafsar inte. Vi diskuterar. Det måste vi kunna göra utan att du...”

”Vad då? Utan att jag blir sur?”

Emily såg på henne på det där sättet som fick Cecilia att känna sig både urgammal och mindre vetande. Som vanligt var det henne irritationen riktades mot. Inte Robert. Far och dotter hade alltid haft ett osynligt band som knöt dem samman, medan Cecilia kände det som om ju mer hon ansträngde sig, desto längre gled dottern ifrån henne.

Själv hade hon stått sin egen mamma nära. Kanske för att det länge varit bara de två. I stunder av uppgivenhet eller ilska hade Cecilia kanaliserat sina känslor rakt ner i den stora vedhögen,

där det alltid fanns klabbar att klyva. Eller så hade hon gett sig i kast med något annat fysiskt på gården.

”Så du får bråka med pappa, men jag får inte bli sur?” Emily himlade med ögonen. ”Lägg av! Jag ringer farmor och farfar. Vi kan väl bo hos dem några dagar?”

Cecilia ansträngde sig för att andas normalt. Hon ville säga något om att de var två som trätte, men det skulle bara förvärra situationen. Istället försökte hon överväga dotterns förslag. Hennes svärföräldrar, Bosse och Mitán, var trevliga människor. Men att flytta in hos dem hux flux . . . Nej, det var inte en bra lösning. Så snart Cecilia fick möjlighet tänkte hon ringa försäkringsbolaget för att höra vilken hjälp de kunde få därifrån.

Hon öppnade munnen för att svara, men Robert hann före.

”Det låter jättebra, gumman.”

Han och Emily såg på varandra och dotterns ansikte mjuknade.

”Hos farmor och farfar finns det gott om plats. Du får gärna ringa dem. Eller hur, Cecilia?”

Nu log far och dotter i samförstånd, och Cecilia kände sig som en förlorare.